

ZAKON O ZEMLJIŠNIM KNJIGAMA REPUBLIKE SRPSKE

("Sl. glasnik RS", br. 74/2002, 67/2003, 46/2004, 109/2005, 119/2008,
58/2010 - odluka US, 60/2011 - dr. zakon i 6/2012 - dr. zakon)

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

Predmet regulisanja

Ovim zakonom uređuje se vođenje, održavanje i uspostavljanje zemljišnih knjiga, kao i upis nekretnina i prava na nekretninama u zemljišne knjige Republike Srpske (u daljem tekstu: RS).

Član 2

Određivanje pojmova

1. Zemljišna knjiga, u smislu ovog zakona, je javna knjiga i javni registar stvarnih prava na nekretninama i drugih prava, koja su zakonom predviđena za upis, kao i ostalih zakonom predviđenih činjenica od značaja za pravni promet.
2. Nekretnine u smislu ovog zakona su zemljišta, zgrade, stanovi i poslovne prostorije kao posebni dijelovi zgrade i drugi građevinski objekti.
3. Predbilježba je uslovni, privremeni upis prava na nekretninama kojim se sticanje, prenos, ograničenje ili prestanak prava postiže naknadnim opravdanjem.
4. Zabilježba je upis određenih okolnosti i činjenica koje su od uticaja na raspolaganje nekretninama. Zabilježba se može odnositi na lične odnose kao što su maloljetnost, stavljanje pod starateljstvo, produženje roditeljskog prava ali i na druge činjenice kao što su otvaranje stečaja, postojanje spora, postupak eksproprijacije, prvenstveni red, prinudna uprava i dr.
5. Uknjižba je konačan upis prava na nekretninama, kojim se bezuslovno stiču, prenose, ograničavaju ili prestaju prava na nekretninama.

Član 3

Pretpostavke za upis

1. Postupak upisa u zemljišnu knjigu pokreće se podnošenjem zahtjeva za upis.
2. Uz zahtjev za upis treba priložiti i dokaznu dokumentaciju na kojoj se zahtjev zasniva.
To mogu biti:
 1. isprava koja je osnov za sticanje stvarnog prava,
 2. dokument na osnovu kojeg se dokazuje stvarno pravo,
 3. ovjerena kopija sudske odluke koja je osnov za upis,
 4. neki drugi dokument kojim se potvrđuje stvarno pravo osigurano predbilježbom,
 5. dokumenti navedeni u članu 7. ovog zakona,
 6. drugi dokumenti potrebni za upis određeni zakonom.
3. Pretpostavka za upis je i dokaz o plaćanju sudske takse.
4. Ukoliko se isprava nalazi kod istog organa, koji sprovodi upis, ne mora se ponovo podnositi. U zahtjevu za upis organ koji obrađuje zahtjev treba da zabilježi gdje se isprava nalazi.

Član 4

Upis promjene vlasništva

Ako se radi o upisu promjene vlasništva potrebno je priložiti ugovor o otuđenju, odnosno prenosu.

Član 5

Konstitutivno dejstvo

1. Vlasništvo i druga prava na nekretninama nastaju tek sa upisom u zemljišnu knjigu, uključujući i ona koja su predviđena u članu 87. ovog zakona.
2. Odredbom stava 1. ovog člana se ne diraju propisi o sticanju vlasništva, odnosno drugih prava po osnovu nasljeđivanja.

Član 6

Nekretnine koje se upisuju u zemljišnu knjigu

U zemljišnu knjigu se upisuju sve nekretnine (obaveza knjiženja).

Član 7

Pretpostavka za upis nekretnina

Za upis nekretnine u zemljišnu knjigu potreban je prijavni list sa kopijom katastarskog plana.

Član 8

Obaveza upisa

Upis prava na nekretninama kao i upis svih promjena koje se tiču podataka u zemljišnoj knjizi je obavezan.

Član 9

Javno povjerenje

1. Upisano pravo u zemljišnoj knjizi smatra se tačnim. Smatra se da brisano pravo iz zemljišne knjige ne postoji.
2. Za treća lica, koja u dobroj vjeri u postojanje neke nekretnine ili prava na nekoj nekretnini, putem pravnog posla steknu takvo jedno pravo, sadržaj zemljišne knjige se smatra tačnim, ukoliko ispravnost zemljišne knjige nije osporena putem upisa prigovora ili ukoliko je trećem licu poznata netačnost zemljišne knjige ili zbog grube nepažnje nije poznata.
3. Ako je nosilac prava upisanog u zemljišne knjige ograničen u pravu raspolaganja u korist nekog lica, tada ograničenje djeluje prema trećem licu samo onda kada je to ograničenje upisano u zemljišnu knjigu ili poznato trećem licu.
4. Za savjesnost trećeg lica kod sticanja prava na nepokretnini mjerodavno je vrijeme podnošenja zahtjeva za upis.

Član 10

Označavanje

U pravnom prometu nekretnina se označava prema podacima iz zemljišne knjige.

Član 11

Stvarna nadležnost

1. Stvarno nadležni za vođenje zemljišnih knjiga su sudovi određeni zakonom.
2. Ukoliko su na dan stupanja na snagu ovog zakona za vođenje zemljišnih knjiga nadležni organi uprave zemljišne knjige sa svim pomoćnim registrima i zbirkom isprava predaju se nadležnom sudu.

3. Odredba stava 2. ovog člana se odnosi i na već zatvorene zemljišnoknjižne uloške.

Član 12

Mjesna nadležnost

1. Za vođenje zemljišnih knjiga nadležan je onaj sud na čijem se području nalazi nekretnina.

Član 13

Izmjena nadležnosti

1. Ako u skladu sa članom 12. dođe do promjene nadležnosti sudova, vođenje zemljišne knjige prelazi na onaj sud koji je nadležan za to područje.

2. Dotadašnji dio u zemljišnoj knjizi se zatvara i spis sa aktima se predaje sada nadležnoj zemljišnoknjižnoj kancelariji. Brisani upisi se prenose u mjeri u kojoj su neophodni razumjevanje upisa koji nisu brisani. U natpisu novog dijela zemljišne knjige se upućuje na dosadašnji zemljišnoknjižni uložak.

3. Podudarnost novog zemljišnoknjižnog uloška sa dosadašnjim dijelom potvrđuje zemljišnoknjižni referent koji vodi novu zemljišnu knjigu.

4. O predaji spisa sa aktima vrši se napomena u natpisu dosadašnjeg zemljišnoknjižnog uloška.

Član 14

Zemljišnoknjižni referent

1. Zemljišne knjige u stvarno i mjesno nadležnim sudovima vode posebne zemljišnoknjižne kancelarije. Nadležni službenik za vođenje zemljišnih knjiga naziva se zemljišnoknjižni referent i taj referent postupa pod nadzorom zemljišnoknjižnog sudije.

2. Zemljišnoknjižni referent mora imati završeno stručno obrazovanje i položen stručni ispit. Ministar pravde Republike Srpske (u daljem tekstu: ministar pravde) donosi bliže propise o vrsti obrazovanja i sadržini stručnog ispita. Zemljišnoknjižni referenti koji ispunjavaju uslove predviđene ovom odredbom (uključujući i stručni ispit) u Republici Srpskoj nisu obavezni polagati dodatne ispite u Federaciji Bosne i Hercegovine da bi mogli raditi kao zemljišnoknjižni referenti na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

3. Ministar pravde može utvrditi prelazno rješenje u vezi sa zahtjevima u pogledu stručnog obrazovanja iz stava 2. ovog člana.

4. *(pretao da važi)*

II - SADRŽAJ ZBMLJIŠNE KNJIGE

Član 15

Sastav zemljišne knjige

Zemljišna knjiga se sastoji od glavne zemljišne knjige, zbirke isprava i pomoćnih registara. Glavna zemljišna knjiga se sastoji od zemljišnoknjižnih uložaka. Glavna knjiga se vodi za jednu katastarsku opštinu.

Član 16

Zemljišnoknjižni uložak

1. Upisi se vrše u zemljišnoknjižni uložak.

2. U zemljišnoknjižni uložak se upisuje jedno zemljišnoknjižno tijelo.

3. Zemljišnoknjižno tijelo se sastoji od jedne ili više katastarskih parcela, koje se nalaze u istoj katastarskoj opštini i na kojima postoje isti pravni odnosi.

4. Zemljišnoknjižni uložak se sastoji iz natpisa (naslova) i tri odjeljka (A, B i C).

Član 17

Natpis zemljišnoknjižnog uloška

U natpisu zemljišnoknjižnog uloška se navodi:

1. naziv suda koji vodi zemljišnu knjigu,
2. katastarska opština,
3. broj zemljišnoknjižnog uloška.

Član 18

Prvi odjeljak zemljišnoknjižnog uloška

U prvi odjeljak (A) zemljišnoknjižnog uloška Popisni list se unosi:

1. broj katastarske parcele,
2. naziv (opis) i kultura katastarske parcele,
3. veličina (površina) katastarske parcele,
4. spajanje ili dioba zemljišnoknjižnog tijela,
5. stvarna prava koja su osnovana u korist zemljišnoknjižnog tijela.

Član 19

Drugi odjeljak zemljišnoknjižnog uloška

U drugi odjeljak (B) Vlasnički list se unosi:

1. pravni osnov upisa,
2. ime vlasnika zemljišnoknjižnog tijela,
3. u slučaju vlasništva više lica podaci vlasnika u smislu tačke 2. i to da li im zemljišnoknjižno tijelo pripada kao suvlasništvo ili zajedničko vlasništvo; kod suvlasništva se upisuju međusobni odnos suvlasnika i visina suvlasničkog dijela.
4. ograničenja prava raspolaganja vlasnika zemljišnoknjižnog tijela kao i zabilježbe koje se tiču vlasništva.

Član 20

Treći odjeljak zemljišnoknjižnog uloška

1. U treći odjeljak (C) Tereti unose se tereti i ograničenja:

1. pravni osnov upisa,
2. prava koja opterećuju zemljišnoknjižno tijelo i zabilježbe koje se odnose na ta opterećenja kao i podaci o nosiocu, odnosno nosiocima prava. Shodno se primjenjuje odredba člana 19. tačka 3. ovog zakona.
2. Kod hipoteka i zemljišnih dugova se još dodatno unosi:
 1. hipoteka, odnosno zemljišni dug u novčanom iznosu (visina hipoteke, odnosno zemljišnog duga),
 2. kamatna stopa,
 3. iznos ostalih sporednih potraživanja u novcu,
 4. zabilježbe koje se odnose na hipoteku, odnosno zemljišni dug,
 5. podaci o pristajanju na neposredno izvršenje,
 6. izdavanje pisma zemljišnog duga, ukoliko je ono izdato.

Član 21

Numerisanje

1. Zemljišne knjige se numerišu neprekidnim rednim brojevima u okviru iste katastarske opštine.
2. U okviru glavne knjige se zemljišnoknjižni ulošci numerišu neprekidnim rednim brojevima.

Član 22

Pomoćni registri

Pored zemljišne knjige vode se takođe sljedeći pomoćni registri:

1. registar vlasnika,
2. registar parcela,
3. dnevnik.

Član 23

Registar vlasnika

1. U registar vlasnika se upisuje prezime, ime, poštanska adresa, rođeno ime i datum rođenja vlasnika kao i katastarska opština i broj zemljišnoknjižnog uloška u koji su upisane nepokretnosti koje pripadaju vlasniku.
2. Za pravno lice upisuje se u smislu stava 1. ovog člana njen naziv i registrovano sjedište.

Član 24

Registar parcela

U registar parcela unosi se parcela nakon upisa u odjeljak A sa uputstvom na zemljišnoknjižni uložak ili uloške u kojima je ona upisana. Registar parcela se vodi za svaku katastarsku opštinu za koju se vodi i glavna knjiga. Registar parcela se može voditi mašinskim putem.

Član 25

Dnevnik

1. U dnevnik se registruju zahtjevi za upis i dodjeljuju se registarske oznake.
2. Kod svakog upisa se obavezno naznačava registarska oznaka upisa. To važi za upise u sve odjeljke.
3. Završetak obrade zahtjeva donošenjem rješenja o odobrenju ili odbijanju zahtijevanog upisa potrebno je ubilježiti u dnevnik sa naznakom datuma donošenja rješenja.

Član 26

Upis prava korišćenja

1. Za prava korišćenja uspostavljaju se prema članu 29. ovog zakona posebni zemljišnoknjižni ulošci (zemljišnoknjižni ulošci zgrada).
2. Kao upis treba predvidjeti:
 1. naznaku da se radi o pravu korišćenja kao i podatke o opterećenom zemljištu prema podacima iz odjeljka,
 2. sadržinu prava korišćenja,
 3. u ostalom se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog zakona.

Član 27

Zemljišnoknjižni arhiv

1. Zemljišne knjige se trajno čuvaju u arhivu suda. Zabranjeno ih je premještati na drugo mjesto, ukoliko zakon drugačije ne propisuje.
2. Način vođenja arhiva i uslove koje arhiv mora da ispuni propisuje ministar pravde.
3. Dopušteno je arhiviranje na mikrofilmu ili drugim posebnim tehničkim sredstvima za pohranjivanje podataka, kao dodatna mjera za osiguranje podataka upisanih u zemljišne knjige i o tome predsjednik suda donosi odgovarajuću naredbu.

Član 28

Prava koja se upisuju u zemljišnu knjigu

1. U zemljišnu knjigu upisuju se sljedeća prava:
 1. vlasništvo, suvlasništvo i zajedničko vlasništvo,
 2. hipoteka i zemljišni dug,
 3. sudsko založno pravo, nadzaložno pravo,
 4. pravo dugoročnog najma i zakupa, pravo preče kupovine i pravo otkupa,
 5. stvarne služnosti,
 6. plodouživanje,
 7. stvarni tereti,
 8. prava korišćenja.
2. Svi upisi prava s izuzetkom vlasništva vrše se u zemljišnoknjižni uložak zemljišta koji se opterećuje.
3. Stvarna prava na tuđoj stvari, koja pripadaju svakom pojedinom vlasniku zemljišnoknjižnog tijela, se na zahtjev vlasnika zemljišnoknjižnog tijela upisuju i u zemljišnoknjižnom ulošku njegovog zemljišnoknjižnog tijela.
4. Ukoliko stvarno pravo iz stava 3. ovog člana bude promijenjeno ili ukinuto, tada će zemljišnoknjižna kancelarija na zahtjev izvršiti ispravku upisa.

Član 29

Prava korišćenja koja se upisuju u zemljišnu knjigu

1. Zemljište može biti opterećeno na taj način da onome, u čiju korist se vrši opterećenje, pripada pravo da na ili ispod površine zemljišta ima građevinu, a to pravo se može otuđiti ili naslijediti (pravo korišćenja).
2. Pravo korišćenja se može protegnuti i na dio zemljišta koji nije potreban za zgradu ili postrojenje, ukoliko zgrada ili postrojenje ostaju privredno glavna stvar.
3. Zgrada ili postrojenje izgrađeni na osnovu prava korišćenja čine bitni sastavni dio prava korišćenja (vlasništvo na zgradi, odnosno vlasništvo na postrojenju).
4. Ograničenje prava korišćenja na pojedini dio zgrade, posebno na pojedine prostorije, je nedopušteno ukoliko se takva prava odnose na čitavu zgradu.
5. Opteretiti se može samo čitavo zemljište ali ne i dio parcele.
6. Kod upisivanja prava korišćenja, kao i prava koje opterećuje zemljište, se po službenoj dužnosti uspostavlja zemljišnoknjižni uložak zgrada. U odjeljku A potrebno je, pored upisa opterećenog zemljišta prema podacima katastra, ukazati na opterećeni zemljišnoknjižni uložak i na pravo korišćenja. Zgradu je potrebno bliže opisati.
7. Ukoliko u trenutku stupanja na snagu ovog zakona postoji samostalno pravo vlasništva na zgradi, potrebno je unijeti pravo korišćenja zemljišta kao teret u zemljišnoknjižnom ulošku u kome je upisano zemljište odjeljak C.
8. U ostalim slučajevima važe odredbe koje se odnose na zemljište i suvlasnički dio.

Upis etažnog vlasništva

Član 30

1. Za svaku zgradu koja se etažira uspostavlja se zemljišno-knjižni uložak, koji se označava kao etažni:
 - u A II listu etažnog zemljišno-knjižnog uloška zgrade upisuje se tekst koji upućuje na zemljišno-knjižne uloške u kojima je izvršen upis etažnih jedinica te zgrade,
 - u B listu etažno knjižnog uloška zgrade upisuje se zajedničko vlasništvo u korist svagdašnjih vlasnika etažnih jedinica zgrade.

2. Za svako vlasništvo na stanu ili poslovnom prostoru ili drugoj samostalnoj prostoriji uspostavlja se poseban zemljišno-knjižni uložak:
 - u A listu zemljišno-knjižnog uloška etažne jedinice upisuje se broj katastarske čestice zemljišta na kome je izgrađena zgrada, kojem broju se dodaje oznaka E i broj etažne jedinice koji je toj etažnoj jedinici dodijeljen planom podjele zgrade, kao i podaci o etažnoj jedinici koji je detaljnije opisuju,
 - u A II listu etažno zemljišno-knjižnog uloška, etažne jedinice upisuje se tekst koji upućuje na zemljišno-knjižni uložak u kojem je izvršen upis etažirane zgrade,
 - u B listu zemljišno-knjižnog uloška etažne jedinice upisuju se podaci iz člana 19. ovog zakona.
3. Za uknjižbu prava etažne svojine potrebno je dostaviti ugovor o diobi ili izjavu i plan posebnog dijela zgrade koji se želi uknjižiti.
4. Plan posebnog dijela zgrade mora biti izrađen od strane ovlašćenog lica i ovjeren od strane nadležnog organa.
5. Etažna svojina će se uspostaviti nakon što nadležni organ uprave potvrdi da je određeni stan ili druga samostalna prostorija u određenoj zgradi i na određenoj zemljišnoj čestici samostalna upotrebna cjelina.
6. Ministar pravde će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti poseban akt o ispunjenju pretpostavki iz člana 94. ovog zakona kao način i postupak primopredaje položenih isprava između Republičke uprave za geodetske poslove i mjesno nadležnih sudova.
7. Upis u zemljišne knjige po osnovu preuzetih položenih isprava sud će izvršiti po službenoj dužnosti.

IV - POSTUPAK UPISA U ZEMLJIŠNU KNJIGU

Član 31

Rješenje o upisu

Rješenje o upisu se odnosi na zahtjev za upis koji je podnesen u skladu sa članom 3. stav 1. ovog zakona.

Član 32

Jezik upisa u zemljišnu knjigu

Zemljišna knjiga se vodi na jednom od službenih jezika u BiH.

Član 33

Preuzimanje zahtjeva za upis

1. Zahtjev je primljen u zemljišnoknjižnoj kancelariji, kada je podnesen nadležnom zemljišnoknjižnom referentu kancelarije i kada on odgovara uslovima navedenim u članu 3. ovog zakona.
2. Nadležni zemljišnoknjižni referent stavlja na podneseni zahtjev zabilješku o datumu i vremenu njegovog pristizanja i potpisuje ga.
3. Samo preuzimanje zahtjeva ne podrazumjeva dodjelu redoslijeda.
4. Zahtjevi koji su pristigli poštom istog dana, smatraće se da su stigli istovremeno i biće upisani u dnevnu knjigu kao posljednji pristigli tog dana. Kao vrijeme prijema se uzima vrijeme prestanka prijema zahtjeva za upis.

Član 34

Registrowanje zahtjeva za upis

Zahtjev za upis koji je prispio u zemljišnoknjižnu kancelariju se neodložno registruje u dnevnu knjigu i numeriče na osnovu vremena prispjeća zahtjeva. U upisu se navodi podnosilac zahtjeva. Ministar pravde donosi uputstvo o postupku prijema i registrovanja zahtjeva za upis.

Član 35

Potvrda o prijemu zahtjeva za upis

Zemljišnoknjižna kancelarija će na traženje podnosioca zahtjeva izdati potvrdu o prijemu zahtjeva.

Član 36

Obrada zahtjeva za upis

1. Ako je podneseno više zahtjeva koji se odnose na isto pravo, tada se ne smije izvršiti upis na osnovu kasnije podnesenog zahtjeva prije nego što se izvrši upis na osnovu podnesenog zahtjeva.
2. Odredba iz stava 1. ovog člana se ne primjenjuje ako prije podneseni zahtjev bude odbijen ili povučen, odnosno određen drugačiji redoslijed obrade od strane podnosioca zahtjeva.

Član 37

Prioritetni zemljišnoknjižni upisi

Zahtjevi ili molbe za upis ili ispravku u zemljišnoj knjizi, koji se odnose na investicije, rješavaju se po hitnom postupku, ukoliko se priloži uvjerenje nadležne agencije za privatizaciju kojim se obrazlaže hitnost te investicije.

Odluka agencije za privatizaciju je obavezujuća. Odluka ne proizvodi nikakvu promjenu redoslijeda obrade.

Član 38

Zahtjev pod uslovom

1. Zahtjev za upis čije rješavanje je vezano za neki uslov će se odbiti.
2. Ukoliko se jednim zahtjevom traži više upisa, podnosilac zahtjeva može suprotno odredbama stava 1. ovog člana postaviti uslov da se jedan upis ne smije izvršiti bez drugog upisa.

Član 39

Dopuna zahtjeva

Podnosilac zahtjeva može zemljišnoknjižnoj kancelariji podnositi isprave, kojima dopunjava zahtjev, sve do okončanja obrade zahtjeva. Isprave kojima se dopunjava zahtjev se primaju i registruju redom određenim ovim zakonom.

Član 40

Otklanjanje nedostataka

1. Ukoliko se zahtjevanom upisu suprostavlja neki nedostatak koji se može otkloniti, nadležni zemljišnoknjižni referent određuje rok za otklanjanje nedostataka, koji ne može biti kraći od 15 dana. Ako po isteku pomenutog roka podnosilac zahtjeva nije otklonio nedostatak, nadležni referent zemljišnoknjižne kancelarije donosi rješenje kojim odbacuje zahtjev.
2. Određivanje roka za otklanjanje nedostataka se upisuje u zemljišnoknjižnom ulošku. Zabilježba važi do donošenja rješenja o pomenutom zahtjevu, u skladu sa članom 36. stav 1. ovog zakona. Zabilježba se briše donošenjem rješenja o pomenutom zahtjevu.

Član 41

Zainteresovana lica

1. Upis u zemljišnu knjigu je dozvoljen samo uz saglasnost lica koje je u vrijeme podnošenja zahtjeva upisano u zemljišnu knjigu kao nosilac prava vlasništva ili nekog drugog stvarnog prava koje se prenosi, mijenja, ograničava ili briše.
2. Odobrenje prema stavu 1. ovog člana mora biti notarski ovjereno, osim ako se za ugovor na osnovu kojeg se vrši promjena prava zahtjeva notarska obrada.
3. Odobrenje iz stava 1. ovog člana može biti zamijenjeno sudskom odlukom ili sudskim poravnanjem.

4. Za ispravku zemljišne knjige nije potrebno odobrenje iz stava 1. ovog člana, ako se dokaže netačnost. Ovo posebno važi za upis ili brisanje ograničenja raspolaganja.

5. Pravo koje je ograničeno na životni lijek nosioca prava smije nakon njegove smrti, ukoliko nisu uključeni zaostaci činidbi, biti brisano samo uz odobrenje pravnog nasljednika, ako brisanje treba uslijediti prije isteka jedne godine od smrti nosioca prava ili ako je pravni nasljednik zemljišnoknjižnoj kancelariji podnio prigovor protiv brisanja. Prigovor se po službenoj dužnosti upisuje u zemljišnu knjigu. Ukoliko je nosilac prava proglašen umrlim, rok od godinu dana počinje teći od dana pravosnažnosti rješenja kojim se vrši proglašenje nestalog lica umrlim ili rješenja o dokazivanju smrti.

6. Odobrenje pravnog nasljednika predviđeno u stavu 4. ovog člana nije potrebno, ukoliko je u zemljišnoj knjizi upisano da je brisanje prava dovoljan dokaz o smrti nosioca prava.

Član 42

Provjera zahtjeva za upis

Kod provjere zahtjeva za upis nadležni zemljišnoknjižni referent ispituje:

1. da li su podneseni potrebni dokumenti u propisanoj formi,
2. da li su dokumenti identični sa stanjem u zemljišnoj knjizi,
3. da li postoji odobrenje iz člana 41. stav 1. ovog zakona.

Član 43*

Odlučivanje o upisu

1. se zemljišnoknjižno tijelo ne nalazi u zemljišnoknjižnom području dotične zemljišnoknjižne kancelarije,
2. lice nije ovlašćeno da zahtijeva upis,
3. pravni osnov upisa nije vidljiv iz predloženih dokumenata,
4. postoji neka druga smetnja koja sprečava upis.

Član 44

Sadržaj rješenja o upisu, odnosno odbacivanju upisa

Rješenje o upisu, odnosno odbacivanju sadrži:

1. naziv i sjedište suda,
2. broj rješenja, mjesto i datum donošenja rješenja,
3. tekst upisa, kao i uputstvo na zemljišnoknjižni uložak, na odjeljak i kolonu gdje se upis obavlja,
4. razlog i pravni osnov rješenja,
5. pouku o pravnom lijeku,
6. potpis zemljišnoknjižnog referenta.

Član 45

Upis u zemljišnu knjigu

1. Upis u zemljišnu knjigu vrši se na osnovu rješenja o upisu.
2. Rang upisa se ravna prema redosljedu upisa, ukoliko nije upisan neki drugi redosljed ranga u zemljišnoj knjizi.

Član 46

Dostavljanje rješenja o upisu

1. Rješenje o upisu dostavlja se podnosiocu zahtjeva ili njegovom zastupniku, licu na čijoj se nekretnini neko pravo stiče, prenosi, opterećuje, organičava ili ukida, kao i licu protiv kojeg je sprovedena zabilježba.

2. Rješenje o upisu se dostavlja tek nakon sprovođenja u zemljišnoj knjizi.

Član 47

Vođenje dokumenata

Dokumenti koje je podnio podnosilac zahtjeva vraćaju se na njegov zahtjev po pravosnažnosti rješenja u slučaju povlačenja ili odbacivanja zahtjeva.

V - UPISI U ZEMLJIŠNOKNJIŽNI ULOŽAK

Član 48

Sadržaj upisa

Upis u zemljišnoknjižni uložak sadrži:

1. datum upisa,
2. tekst upisa,
3. potpis zemljišnoknjižnog referenta koji je donio rješenje o upisu.

Član 49

Tekst upisa

Tekst upisa sadrži:

1. uputstvo na isprave i dokumenta na osnovu kojih se sadržaj prava preciznije dokazuje,
2. sadržaj upisanog stvarnog prava, ime nosioca prava i ostale podatke o licu nosiocu prava koje predviđa zakon,
3. uputstvo na rang u slučaju da je istog dana u istom zemljišnoknjižnom ulošku izvršeno više upisa.

Član 50

Numerisanje upisa u zemljišnoknjižni uložak

Upisi u zemljišnoknjižni uložak numerišu se po redoslijedu njihovog sprovođenja. Izmjene i brisanja upisa dobijaju vlastite brojeve upisa sa uputstvom jednih na druge u zabilježbama.

Član 51

Forma upisa

1. Upis predbilježbe vrši se tamo gdje treba da se izvrši konačni upis predbilježbenog prava.

Član 52

Upis predbilježbe

Upis predbilježbe vrši se tamo gdje treba da se izvrši konačni upis predbilježnog prava.

Član 53

Rang upisa i njegovo označavanje

1. Ukoliko se u jedan odjeljak zemljišnoknjižnog uložka vrši više upisa, oni imaju rang redoslijeda svog upisivanja.
2. Ukoliko se vrši više upisa u različite odjeljke u različito vrijeme istog dana, oni imaju isti rang, ukoliko se ne vrši upis koji se tome suprostavlja.
3. Zainteresovana lica mogu odrediti drugačije redoslijed. Takvo drugačije određivanje se upisuje u zemljišnu knjigu.

Član 54

Upis suvlasništva i zajedničkog vlasništva

1. Suvlasništvo se upisuje po udjelima određenim s obzirom na cjelinu, izraženim razlomkom.
2. Ukoliko isprave na osnovu kojih se vrši upis ne pokazuju koji udio u pravu pripada svakom licu, smatra se da pravo pripada licima u jednakim dijelovima.
3. Zajedničko vlasništvo upisuje se u korist i na ime svih zajedničkih vlasnika, s naznakom da se radi o zajedničkom vlasništvu.

Član 55

Upis opterećenja koja se odnose na više zemljišnoknjižnih uložaka

1. Ukoliko je više zemljišnoknjižnih tijela opterećeno istim stvarnim pravom, u svakom zemljišnoknjižnom ulošku će se naznačiti opterećena zemljišnoknjižna tijela. Isto vrijedi kada se sa pravom, koje već postoji na jednom zemljišnoknjižnom tijelu, naknadno optereti drugo zemljišnoknjižno tijelo ili kada se pri prenosu jednog dijela zemljišnoknjižnog tijela u drugi dio zemljišne knjige sa njim prenosi i stvarno pravo koje ga opterećuje.
2. Kada se jedno od opterećenja navedenih u stavu 1. ovog člana u odnosu na jedno zemljišnoknjižno tijelo izbriše, to se naznačava i u drugim zemljišnim knjigama.

VI - DIOBA, OTPIS I PRIPIS U ZEMLJIŠNOJ KNJIZI

Član 56

Promjena sastava zemljišnoknjižnog tijela

1. Sastav zemljišnoknjižnog tijela mijenja se zemljišnoknjižnom diobom, otpisom i pripisom.
2. Prilikom otpisa uspostavlja se novi zemljišnoknjižni uložak, ukoliko pripis nije izvršen u neki veći postojeći zemljišnoknjižni uložak. U dosadašnjem zemljišnoknjižnom ulošku navodi se preostala površina zemljišnoknjižnog tijela kao posljedica podjele i broj novog zemljišnoknjižnog tijela.
3. Kod pripisa se u zemljišnoknjižnim uložcima upućuje na broj dosadašnjeg zemljišnoknjižnog uloška.

Član 57

Opterećenje dijela zemljišnoknjižnog tijela

1. Ukoliko se dio zemljišnoknjižnog tijela želi opteretiti jednim stvarnim pravom, taj se dio otpisuje od zemljišnoknjižnog tijela u skladu sa članom 56. ovog zakona.
2. Izuzetno se ne primjenjuje postupak prema stavu 1. ovog člana ako se dio zemljišnoknjižnog tijela opterećuje služnošću.

Član 58

Prenos prava prilikom otpisa

1. Ukoliko se vrši podjela zemljišnoknjižnih tijela, upisi stvarnih prava koja opterećuju tuđe zemljište ostaju u zemljišnoknjižnom ulošku koji se dalje vodi i istovremeno se prenosi u nove dijelove. Ovo ne važi ukoliko notarski obrađeni sporazum između vlasnika zemljišnoknjižnog tijela i zainteresovanog određuje nešto drugo.

Član 59

Prenos zabilježbe

1. Kod diobe zemljišnoknjižnog tijela zabilježba ostaje u dotadašnjem zemljišnoknjižnom ulošku, a prenosi se i u novi zemljišnoknjižni uložak.
2. Ukoliko se zabilježba odnosi na jedan dio zemljišnoknjižnog tijela, onda će ona kod diobe zemljišnoknjižnog tijela biti upisana u odgovarajući dio zemljišnoknjižnog uloška, a u drugim dijelovima zemljišnoknjižnog uloška biti brisana.

VII - ZABILJEŽBA U VEZI SA TAČNOŠĆU I ISPRAVKOM UPISA U ZEMLJIŠNOJ KNJIZI

Član 60

1. Ukoliko se ispostavi da je upis u zemljišnoknjižnom ulošku neispravan, zbog odgovornosti zemljišnoknjižne kancelarije, tada će zemljišnoknjižna kancelarija neodložno upisati zabilješku pored pogrešnog upisa u datom zemljišnoknjižnom ulošku.
2. Ukoliko se ispostavi da je upis u zemljišnoknjižnom ulošku neispravan iz drugih razloga osim navedenih u stavu 1. ovog člana, tada će zemljišnoknjižna kancelarija po odobrenju upisanog lica upisati zabilješku pored pogrešnog upisa u datom zemljišnoknjižnom ulošku.
3. Ukoliko upisano lice nije dalo odobrenje na pomenuti upis iz stava 2. ovog člana, zainteresovano lice može podići tužbu za davanje odobrenja.
4. Ispravak zemljišne knjige se vrši na osnovu odobrenja upisanog lica ili sudske odluke.
5. Ako zemljišnoknjižna kancelarija sazna za slučaj neispravnosti upisa iz stava 1. ovog člana, obavijestit će o tome ministra pravde.

Član 61

Način ispravke upisa

1. Prilikom ispravke upisa neispravni dio upisa se podvlači crvenom linijom, a upis, kojim se vrši ispravljanje, se preuzima u obliku zabilježbe.
2. U novom upisu biće naznačeno da on dopunjuje, odnosno zamjenjuje raniji upis.
3. Ispravka na drugi način je zabranjena.

Član 62

Brisanje stvarnih prava zbog gubljenja pravnog značaja

- 1) Ukoliko je upis zbog prestanka stvarnog prava izgubio svaki pravni značaj zemljišnoknjižni referent donosi rješenje o brisanju upisa na osnovu zahtjeva vlasnika opterećene nekretnine i pravno valjane isprave, koja dokazuje prestanak stvarnog prava na tuđoj stvari.
- 2) Ako ugovorom o hipoteci nije drugačije određeno, hipoteke kod kojih je od dana zadnjeg upisa proteklo 30 i više godina, smatraju se brisanim i ne proizvode pravne posljedice.
- 3) Prilikom preuzimanja podataka iz zemljišnih knjiga i katastra nekretnina u bazu podataka elektronski vođenih zemljišnih knjiga, neće se preuzimati podaci iz stava 2. ovog člana.
- 4) Ako ugovorom o hipoteci nije drugačije određeno, hipoteke kod kojih je od dana dospjeća obaveze proteklo pet i više godina, brišu se na zahtjev zainteresovane stranke.

VIII - NOVO USPOSTAVLJANJE, ZAMJENA I POSTUPAK USPOSTAVLJANJA ZEMLJIŠNIH KNJIGA

Član 63

Novo uspostavljanje i zamjena zemljišnih knjiga

1. Ukoliko zemljišna knjiga nije bila uspostavljena ili je zemljišna knjiga koja je prethodno postojala uništena, nestala ili oštećena, uslijediće po službenoj dužnosti uspostavljanje zemljišne knjige od strane zemljišnoknjižnog referenta u skladu sa odredbama ovog zakona, a naročito sa odredbama iz člana 65.
2. Ukoliko je dio zemljišne knjige uništen, izgubljen ili oštećen ili iz drugih razloga nedostaje dio zemljišne knjige, tada zemljišnoknjižni referent vrši njegovo uspostavljanje u skladu sa stavom 1. ovog člana.
3. Utvrđivanje vlasništva, drugih prava i ograničenja na nekretnini vrši se rješenjem.
4. Podatak u vezi sa oznakom nekretnine uzima se iz službenog registra (katastra). Nekretnine se trebaju preuzimati i označavati sa podacima novog premjera.

Član 64

Načelo službene provjere i istraživanja činjenica

Radi utvrđivanja vlasništva, drugih prava i ograničenja na nekretninama zemljišnoknjižna kancelarija će po službenoj dužnosti preduzeti potrebne provjere i istraživanja i pribaviti odgovarajuće dokaze. Između ostalog mogu se upotrijebiti sljedeći dokazi:

1. kopija aktuelnog katastarskog plana,
2. elaborat novog premjera,
3. podaci o licima za koja se na osnovu postojećih podataka prepostavlja da su oni nosioci prava,
4. podaci iz zemljišne knjige,
5. stari katastarski planovi i aparati,
6. sudske odluke i odluke drugih organa o pravima na nekretninama,
7. neizvršene odluke agrarnih komisija, koje za predmet imaju nekretnine,
8. podaci o pravima utvrđenim u postupku komasacije (postupak novog uređenja zemljišta),
9. pravosnažne odluke nadležnih organa,
10. zaključeni ugovori i druge isprave koje mogu poslužiti kao osnova za upis,
11. podaci katastarskih operata koji odgovaraju stvarnom stanju,
12. saslušanja svjedoka, posljednje stvarno stanje posjeda, izjave stranaka i slične informacije.
13. odluke Komisije za imovinske zahtjeve izbjeglica i raseljenih lica (CRPC) i svih drugih dokazi koji su dostupni CRPC-u,
14. druge isprave i dokazi.

Član 65

Nadležnost

Novo uspostavljanje i zamjenu kao i sprovođenje postupka uspostavljanja zemljišnih knjiga vrši mjesno nadležni sud.

Član 66

Novo uspostavljanje zemljišnoknjižnog uloška

1. Novo uspostavljanje zemljišnoknjižnog uloška vrši se po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanog lica.
2. Kad treba da se uspostavi novi zemljišnoknjižni uložak tad će zemljišnoknjižna kancelarija zatražiti od opštinskog organa za upravu koji vodi katastar dostavu ovjerenog izvoda iz katastra.

Član 67

Najava postupka uspostavljanja

1. Zemljišnoknjižna kancelarija najavljuje javnim objavljivanjem da predstoji uspostavljanje (izrađivanje) zemljišnoknjižnog uloška.
2. Najava se objavljuje na oglasnoj tabli suda, područnim jedinicama ili područnim kancelarijama Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, u mjesnoj zajednici, naseljenom mjestu i javno pristupačnim medijima. Nadležni sud za svaku katastarsku opštinu će odrediti način objavljivanja, vodeći računa da se sa najavom uspostavljanja zemljišnoknjižnog uloška, upozna što veći broj fizičkih i pravnih lica.
3. Najava mora sadržavati:
 1. najavu predstojećeg uspostavljanja zemljišnoknjižnog uloška, tačno naznačenih katastarskih opština,
 2. poziv licima, koja polažu pravo na priznavanje vlasništva ili drugog prava na nekretnini, da to svoje pravo prijave u roku od 30 dana od dana najave podneskom u dva primjerka i to dokažu, jer u protivnom njihovo pravo neće biti uzeto u obzir prilikom uspostavljanja zemljišnoknjižnog uloška. Na zahtjev lica, koja na osnovu prethodne rečenice tvrde da mogu zahtijevati određeno pravo, rok će se produžiti najmanje za 60 narednih dana, kako bi im se omogućilo pribavljanje potrebnih dokaza.

4. Lica koja nisu bila u mogućnosti saznati za najavu postupka uspostavljanja imaju pravo u roku od 60 dana od dana saznanja za postupak uspostavljanja, ali najduže godinu dana od početka postupka uspostavljanja, prijaviti svoje vlasništvo ili neko drugo pravo na nekretnini. Na zahtjev ovih lica rok će se produžiti u skladu sa odredbom stava 3. tačka 2. (druga rečenica) ovog člana.

4. Ako se zainteresovano lice ne prijavi u tom roku, zemljišnoknjižna kancelarija vrši uspostavljanje na osnovu postojećih dokaza u skladu sa članom 64. ovog zakona.

Član 68

Pravni put nakon isteka roka

Protekom rokova iz člana 67. ovog zakona zainteresovano lice može ostvariti svoja prava u redovnom sudskom postupku.

Član 69

Upisi u postupku uspostavljanja

1. *pretao da važi*

2. Prilikom uspostavljanja zemljišnoknjižnog uloška upisuju se ograničenja vlasništva i stvarna prava na tuđoj stvari:

- ako su prijavljena zemljišnoknjižnoj kancelariji,
- da su dokazana javnom ispravom ili javno ovjerenom privatnom ispravom.

3. Ukoliko vlasnik nekretnine, odnosno nosilac nekog drugog prava na nekretnini osporava prijavljeno ograničenje ili stvarno pravo ili drugo pravo i ukoliko osporavanje učini vjerovatnim, to će se zabilježiti u zemljišnu knjigu. Ukoliko se to ne dogodi postoji mogućnost podnošenja žalbe. Postupak uspostavljanja zemljišne knjige se upisuje u dnevnik.

Član 70

Predmet žalbe u postupku uspostavljanja

U žalbenom postupku zainteresovana lica mogu samo zahtijevati, da se zemljišnoknjižnoj kancelariji naloži da izvrši zabilješku protiv tačnosti zemljišne knjige ili da preduzme brisanje.

Član 71

Obavještenje, prigovor

1. Sud koji je nadležan za uspostavljanje zemljišne knjige pismeno će obavijestiti sva njemu poznata lica, koja imaju pravo ili pravni interes na nekretninama u toj katastarskoj opštini, o tome da su obavezne da prijave svoja prava kod nadležnog organa uz predočavanje isprava i da dostave potrebne podatke o nekretninama i pravima na nekretninama. Za to se ostavlja rok od 60 dana od dana saznavanja za postupak javnog uspostavljanja ali najduže jednu godinu od početka postupka uspostavljanja.

2. Obavještenje sadrži oznaku predmetne nekretnine i formulaciju planiranog upisa u zemljišne knjige.

3. Ukoliko u roku navedenom u stavu 1. bude podnesen prigovor protiv namjeravanog upisa u zemljišnu knjigu, onda se u korist podnosioca prigovora upisuje u zemljišnu knjigu činjenica da je podnesen prigovor protiv tačnosti zemljišnoknjižnog upisa.

Član 72

Postavljanje privremenog zastupnika

Licu čije prebivalište ili boravište nije poznato po službenoj dužnosti se postavlja privremeni zastupnik.

IX - ZATVARANJE ZEMLJIŠNE KNJIGE

Član 73

Osnovi za zatvaranje zemljišnoknjižnog uložka

1. Zemljišnoknjižni uložak se zatvara:

- kod pripisa zemljišnoknjižnog tijela drugom zemljišnoknjižnom tijelu,
- kod promjene katastarske opštine,
- ako se zemljišnoknjižno tijelo na terenu ne može dokazati,
- u drugim zakonom određenim slučajevima.

2. U slučaju promjene iz tačke 2. ovog člana zemljišnoknjižna kancelarija koja više nije nadležna, dužna je bez odlaganja predati sada nadležnoj zemljišnoknjižnoj kancelariji sve dokumente. To važi i za sve pripadajuće pomoćne registre i akte iz zbirke isprava.

Član 74

Zatvaranje zemljišnoknjižnih uložaka stanova

1. Zemljišnoknjižni ulošci stanova se zatvaraju:

- po službenoj dužnosti, kad je vlasništvo na stanu ukinuto na osnovu izjave o poništenju ili na osnovu ugovora o poništenju,
- na zahtjev svih vlasnika stanova, ukoliko su sve cjelovite jedinice zgrade potpuno uništene i ukoliko je to dokazano uvjerenjem nadležnog organa vlasti,
- na zahtjev vlasnika, ukoliko se sva prava vlasništva na stanu ujedinjaju u jednom licu.

2. Ukoliko je vlasništvo na stanu samostalno opterećeno pravom trećeg lica odredbom stava 1. ovog člana ostaju netaknuti opšti propisi, prema kojima je za poništenje posebnog vlasništva potrebna saglasnost trećeg lica.

3. U slučaju da se zemljišnoknjižni ulošci stanova zatvore, onda se za zemljište uspostavlja novi zemljišnoknjižni uložak prema opštim propisima.

4. Uspostavljanjem zemljišnoknjižnog uložka gase se prava posebnog vlasništva, ukoliko prethodno nisu ukinuta.

Član 75

Forma zatvaranja

Kod zatvaranja cijele zemljišne knjige sve strane zemljišnoknjižnih uložaka križaju se crvenom bojom i u natpisu se stavlja napomena o poništenju, u kojoj se navodi razlog i datum zatvaranja. Zabilješku o zatvaranju potpisuje zemljišnoknjižni referent.

X - ŽALBE

Član 76

Žalbe protiv odluke ili radnje zemljišnoknjižnog referenta

1. Protiv odluke zemljišnoknjižnog referenta, osim u slučajevima pogrešnog upisa iz člana 60. st. 1. i
2. zainteresovano lice može kod nadležnog suda uložiti žalbu u roku od 15 dana. Rok počinje teći od dana prijema prepisa odluke ili saznanja o radnji, koja je predmet žalbe.
2. Žalba se može podnijeti i kod zemljišnoknjižne kancelarije koja je obavezna proslijediti je bez odlaganja nadležnom sudu,
3. Nadležni sud odlučuje o žalbi u žalbenom postupku prema propisima Zakona o parničnom postupku.

XI - UVID U ZEMLJIŠNU KNJIGU I IZDAVANJE IZVODA

Član 77

Uvid u zemljišnu knjigu

Uvid u zemljišne knjige, pripadajuće akte, isprave i pomoćne isprave je slobodan, uz prisustvo službenog lica iz zemljišno knjižne kancelarije ako posebnim zakonom za pojedine podatke nije drugačije određeno.

Član 78

Pravo na izvode zemljišnoknjižnih uložaka

1. Svako lice, u skladu sa članom 77. ovog zakona, može nakon plaćanja takse dobiti zemljišnoknjižne izvode.
2. Izvod iz stava 1. ovog člana je javna isprava.

Član 79

Sastavljanje izvoda

1. Zemljišnoknjižni izvod mora sadržavati sve važeće upise iz odgovarajućeg odjeljka zemljišnoknjižnog uložka. Izdavanje izvoda o pojedinačnim upisima zahtijeva pečatom potvrđenu naznaku. U naznaci se navodi predmet pojedinačnog upisa i potvrđuje da nema daljih upisa u zemljišnoknjižnom uložku koji se odnose na njega.
2. Ako podnositelj zahtjeva želi ili ako se izvod sačinjava fotokopiranjem onda taj izvod može sadržavati i izbrisane upise.
3. Nakon podnošenja zahtjeva, izvod potpisuje zemljišnoknjižni referent i pečatom potvrđuje njegovu vjerodostojnost, sa datumom izdavanja zemljišnoknjižnog izvoda.

Član 80

Napomena o podnesenom zahtjevu

Izvodi iz zemljišne knjige moraju sadržavati napomenu o zahtjevu za upis, koji je upisan u dnevnu knjigu, ali za koji nije još doneseno rješenje o upisu, odnosno upis u zemljišnu knjigu nije još izvršen.

XII - ELEKTRONSKO VOĐENJE ZEMLJIŠNE KNJIGE

Član 81

Elektronsko vođenje zemljišne knjige

1. Zemljišna knjiga se treba što je prije moguće voditi u elektronskoj formi.
2. Elektronski način vođenja zemljišne knjige uređuje se posebnim pravilnikom koji donosi ministar pravde u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
3. Mora biti obezbijeđeno:
 - Pridržavanje načela ispravne obrade podataka, posebno preduzimanje mjera za sprečavanje gubitka podataka, kao i da se nužne kopije stanja podataka drže barem na dnevnoj bazi i da originalni podaci kao i njihove kopije budu čuvani na sigurnom,
 - da upisi, koje treba izvršiti, što prije budu uneseni u memoriju podataka i da se mogu reprodukovati u čitljivoj formi trajno nepromjenjivog sadržaja,
 - da se preduzmu mjere predvišene uredbom o prelasku na elektronsko vođenje zemljišne knjige.

Član 82

Posebne odredbe za elektronsko vođenje zemljišnih knjiga

1. Na elektronsku zemljišnu knjigu se primjenjuju shodno odredbe glave II - X ovog zakona ukoliko odredbe st. 2 - 5. ovog člana ne određuju nešto drugo.
2. Upis u zemljišnu knjigu postaje djelotvoran sa unošenjem u memorijski medij i sa mogućnošću njegove nepromjenjive čitljive reprodukcije.
3. Datum upisa je datum unošenja u memoriju podataka pomenutu u stavu 2., ovog člana,
4. Upisu se dodaje ime zemljišnoknjižnog referenta, koji vrši taj upis.

5. Na upis, datum i ime zemljišnoknjižnog referenta koji vrši upis stavlja se elektronski potpis zemljišnoknjižnog referenta koji vrši upis.

XIII - PRIMJENA PROPISA VANPARNIČNOG POSTUPKA

Član 83

Primjena propisa vanparničnog postupka

Na pitanja postupka koja nisu regulisana ovim zakonom primjeniče se odgovarajuće odredbe opšteg dijela Zakona o vanparničnom postupku.

XIV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 84

Predaja katastra nekretnina sudovima

1. Predaja katastra nekretnina prema članu 11. stav 2. ovog zakona se vrši u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog zakona. Do predaje zemljišnoknjižne predmete obrađivaće opštinski organ uprave nadležan za poslove katastra.
2. Vrijeme predaje određuje predsjednik suda sa dogovorom sa rukovodiocem organa uprave.
3. Postupak predaje traje najviše četiri sedmice. Za to vrijeme se ne vrši obrada zahtjeva.
4. U okviru postupka predaje se katastar nekretnine kao i zemljišne knjige sa svim pomoćnim registrima i zbirkom isprava predaje sada nadležnom sudu, koji potvrđuje prijem. Ovo vrijedi i za zatvorene zemljišne knjige.
5. Ukoliko predaja od strane katastra nekretnina nije moguća, a da se tim ne oteža funkcionisanje ostalih dijelova katastra nekretnina koji se ne predaju, umjesto originala će se predati prepis. Prepis sadrži: potvrdu organa koji vrši predaju da prepis doslovno odgovara originalu.

Član 85

Predaja od strane jedne zemljišnoknjižne kancelarije drugoj zemljišnoknjižnoj kancelariji

1. Za slučaj da usljed promjene nadležnosti sudova bude potrebna predaja zemljišnih knjiga, pomoćnik registra, zbirki isprava ili druge dokumentacije nadležnom sudu, predaja se vrši u skladu sa odredbom člana 84. stav 4. ovog zakona.
2. Ukoliko se promjena područja suda odnosi samo na neke dijelove dosadašnjeg zemljišnoknjižnog područja, postupiće se u skladu sa odredbama člana 84. (naročito stav 5.) i člana 13. ovog zakona.

Član 86

Izdvojena organizaciona jedinica zemljišnoknjižne kancelarije

Sud nadležan za vođenje zemljišnoknjižnih poslova može imati izdvojene organizacione jedinice zemljišnoknjižne kancelarije.

Član 87

Način prelaska na novo pravo

1. Zemljišne knjige vođene prema pravnim pravilima zemljišnoknjižnog prava ne postaju ovim zakonom nevažeće. Na njih se primjenjuju sve odredbe ovog zakona, a posebno propisi o zabilježbi protiv tačnosti i propisi o ispravci upisa u zemljišnoj knjizi, o novom upostavljanju, zamjeni i zatvaranju zemljišne knjige, kao i o postupku uspostavljanja.
2. Postojeći upisi u zemljišnim knjigama prilikom stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju postojati u svom pravnom sadržaju.
3. Nakon stupanja na snagu ovog zakona upisi u zemljišnu knjigu vrše se prema pravilima ovog zakona. Zahtjevi za upis koji su podneseni prije stupanja na snagu ovog zakona obrađuju se prema dosadašnjim prvnim pravilima zemljišnoknjižnog prava, ako se strana koja je time oštećena ne usprotivi obradi prema dosadašnjem pravu.

Član 88

Novi premjer

1. Ukoliko se zahtjevi odnose na nekretnine koje prema svojim podacima u popisnom listu ne odgovaraju aktualnim rezultatima premjera ili još uopšte nisu premjerene, te nekretnine će se u odjeljku A opisati prema drugim kriterijima tako da je treće lice u stanju na osnovu tog opisa identifikovati nekretninu.

Ukoliko postoji tačan premjer kao i tačno određenje granica, veličine, te opis i kultura parcele, oni se po saopštenju organa za katastarski premjer, bez posebnog zahtjeva, preuzimaju u zemljišnoknjižni uložak u odjeljku A kao aktualni popisni podaci. Promjenom oznake i preuzimanjem rezultata premjera ne mijenjaju se pravni odnosi na nekretnini.

2. Ukoliko na osnovu novog premjera nije moguće povezivanje pravnih odnosa sa dosadašnjim nekretninama ovi zemljišnoknjižni ulošci će se zatvoriti i u postupku uspostavljanja, u skladu sa odredbama ovog zakona, uspostaviti novi.

Član 89

Dosjelost

1. Ukoliko je prema dosadašnjem pravu već uslijedilo sticanje vlasništva putem dosjelosti prije stupanja na snagu ovog zakona, stečeno vlasništvo ostaje na snazi. Dokaz sticanja vlasništva na ovaj način vrši se prema članu 3. stav 2. tačka 2. ovog zakona sudskim utvrđivanjem ili analognom primjenom odredbi člana 63. i dalje ovog zakona.

2. Posjednici koji ispune pretpostavke za dosjelost tek nakon stupanja na snagu ovog zakona stiču vlasništvo tek upisom.

Član 90

Prava korišćenja i posebno vlasništvo na nekretninama prije stupanja na snagu ovog zakona

Ukoliko prije stupanja na snagu ovog zakona postoji posebno vlasništvo na zgradi prema pravu korišćenja, a nije uspostavljen zemljišnoknjižni uložak za zgrade i pravo korišćenja nije upisano kao opterećenje te nekretnine, izvršiće se uspostava zemljišnoknjižnog uloška za zgradu i zabilješke prava korišćenja u zemljišnoknjižnom ulošku zemljišta shodno čl. 26. i 29. ovog zakona na zahtjev vlasnika zgrade ili vlasnika zemljišta.

Član 91

Zemljišnoknjižni referenti ovlašćeni za prelazni period

Lica koja su do sada preduzimala upise u zemljišne knjige samostalno ili po nalogu zemljišnoknjižnog sudije, smatraju se za prelazni period od četiri godine zemljišnoknjižnim referentima prema članu 14. ovog zakona. Bliže odredbe će biti sadržane u Pravilniku o obrazovanju i stručnom ispitu za zemljišnoknjižnog referenta prema članu 14. stav 2. ovog zakona.

Član 92

Podzakonski akti

1. Propise o obrazovanju i stručnom ispitu zemljišnoknjižnih referenata iz člana 14. stav 2. ovog zakona donosi ministar pravde u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

2. Ministar pravde propisaće postupak iz člana 27. stav 2. i člana 34. ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

3. Do usvajanja Zakona o notarima trenutna praksa ovjera će biti važeća.

Član 93

Primjena dosadašnjih propisa o katastru nekretnina

Upis prava na nekretninama izvršen po odredbama Zakona o premjeru i katastru nekretnina za područja opština u kojima je katastar nekretnina po odredbama tog zakona stupio na snagu preuzeće se u zemljišnu knjigu nadležnog zemljišnoknjižnog suda, ako nije u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 94

Primjena propisa o knjizi položenih ugovora

Knjiga položenih ugovora uspostavljena je na osnovu propisa kojima je regulisano obrazovanje i vođenje ove knjige ostaje na snazi dok se ne ispune pretpostavke za upis vlasništva na posebnim dijelovima zgrade u skladu sa ovim zakonom.

Član 95

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a primjenjivaće se nakon proteka šest mjeseci od dana njegovog stupanja.

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zemljišnim knjigama

("Sl. glasnik RS", br. 109/2005)

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Samostalni član Zakona o izmjenama Zakona o zemljišnim knjigama

("Sl. glasnik RS", br. 46/2004)

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Napomene

Odredbe ovog zakona prestaju da važe stupanjem na snagu Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske ("Sl. glasnik RS", br. 6/2012), odnosno 3. februara 2012. godine, osim odredaba ovog zakona koje se odnose na korišćenje i održavanje evidencija iz člana 189. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske ("Sl. glasnik RS", br. 6/2012).